

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Ana Bilim Dalı

SIVAS İMRANLILI OZAN İSA KOÇ TÜRKÜLERİNİN
DERLENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Uğur KAYAPINAR

Sivas
Temmuz 2019

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Müzik Ana Bilim Dalı

SİVAS İMRANLILI OZAN İSA KOÇ TÜRKÜLERİNİN
DERLENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Uğur KAYAPINAR

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU

Sivas
Temmuz 2019

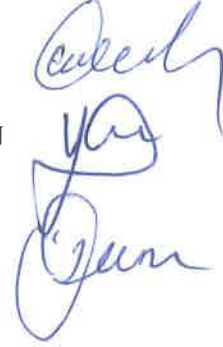
KABUL VE ONAY

Üniversite : Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Müzik Ana Bilim Dalı
Tezin Başlığı : Sivas İmranlılı Ozan İsa KOÇ Türkülerinin Derlenmesi
Savunma Tarihi : 08.07.2019
Danışmanı : Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU

Unvanı-Adı Soyadı

İmza

Jüri Başkanı : Prof.Dr. Mustafa Hilmi BULUT
Üye : Doç.Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU
Üye : Dr.Öğr. Üyesi Özlem ONUK

Oy Birliği :

Oy Çokluğu :

Uğur KAYAPINAR tarafından hazırlanan "Sivas İmranlılı Ozan İsa KOÇ Türkülerinin Derlenmesi" başlıklı yüksek lisans tezi kabul edilmiştir.

Tarih .../.../20...

Prof. Dr. Ahmet ŞENGÖNÜL

Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırlamış olduğum bu Yüksek Lisans Tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

1. Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık bir şekilde atıfta bulunduğumu,
2. Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi,
3. Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi,
4. Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

Beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

17/07/2019
Uğur KAYAPINAR

TEŐEKKÜR

Öncelikle tez çalışmamın her aşamasında bana yol gösteren danışmanım sayın Doç. Dr. Özlem ÖZALTUNOĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim. Çalışmamın oluşmasında benden desteğini esirgemeyen arkadaşım Arş. Gör. Kubilay YILMAZ'a çalışmalarım sırasında bana her konuda destek olan, ışık tutan Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ali TÜRKDOĞAN'a, çalışmalarım esnasında teknik bilgisiyle bana yardımcı olan hocam Doç. Dr. Serdar ÇELİK ve kardeşim Emre KAYAPINAR'a, beni bu konuda teşvik eden kıymetli eşim Elif KAYAPINAR'a, sevgisiyle beni besleyen kızım Erva'ya, bu çalışmayı yürütürken kaynak kişi olarak benden türkülerini esirgemeyen Sayın Ozan İsa KOÇ'a şükranlarımı sunarım.

Uğur KAYAPINAR

SİVAS - 2019

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
TABLO LİSTESİ	iii
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Kültür	1
1.2. Türk Halk Müziği	2
1.3. Âşık'ın tanımı	2
1.4. Sivas'ta Âşıklık Geleneği	3
1.5. Derleme ve Halk Evleri	3
1.6. İlgili Yayınlar ve Araştırmalar	5
1.7. Problem Durumu ve Alt Problemler	7
1.8. Araştırmanın Amacı	8
1.9. Araştırmanın Önemi	8
1.10. Sayıtlar	9
1.11. Sınırlılıklar	9
İKİNCİ BÖLÜM	11
2. YÖNTEM	11
2.1. Araştırma Modeli	11
2.2. Evren ve Örneklem	11
2.2.2. Ozan İsa KOÇ'un Eserleri	13
2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi	14
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	17
3. BULGULAR	17

3.1. Aslım Sivas İmranlı.....	19
3.2.Derdin mi var	21
3.3. İmranlı'nın Önü Yazı	23
3.4. Köse Dağda Karım Var	25
3.5. Kurban Kalem Kaşına	27
3.6 Kurban Olam	29
3.7. Sivas Destanı	31
3.8. Anam Yok ki	35
3.9. Anasına Hasret	38
3.10. Dost Elinden.....	40
3.11. Dünya Seni	42
3.12. Gene Bahar Geldi	45
3.13. Ne Umutla Gelmiş İdim	47
3.14. Şu Sivas'tan Çıktım.....	49
3.15. Yüksek Kayalarda	51
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	55
4.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	55
4.1. Sonuç.....	55
4.2. Sonuçlar.....	55
4.3. Öneriler.....	55
KAYNAKÇA	57
EKLER.....	59
ÖZGEÇMİŞ.....	65

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Ses Kayıtlarına Göre Seslendirdiği Eserlerin Usul, Hece Ölçüsü, Makam Ve Mahlas Tablosu.....	16
---	----

ÖZET

Bu çalışmada Sivas ili İmranlı ilçesinde ozanlık geleneğinin yaşayan temsilcilerinden Ozan İsa KOÇ'un eserleri incelenecektir. Sanatçının eserlerinin gelecek kuşaklara doğru bir biçimde ulaştırılması ve ölümsüzleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Böylece milli kültüre katkı sağlanacağı ve gençliğe rehber olunabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma, alan araştırması yöntemi ile yapılmıştır. Araştırma Ozan İsa KOÇ'un kaynak kişi olarak belirttiği notaya alınmamış türkülerden oluşmaktadır. Bu eserler "Sivas Destanı" adlı albümünde bulunan 14 eserinden ve ayrıca sunduğu 1 türküden oluşmaktadır. Çalışma kapsamında ozanın türkülleri derlenerek notaya alınmıştır. Eserler kırık havalar ve uzun havalar türündendir. Çalışmada sonuç olarak Sivas İmranlılı Ozan İsa KOÇ tarafından söylenen eserler kayıt altına alınmış olup; sözleri, hece yapıları, kafiyeleri, makamları, usulleri ve hikâyeleri incelenerek tablo halinde sunulmuştur.

Daha önce Sivas ili İmranlı yöresinde akademik anlamda bir derleme çalışması yapılmamıştır. Bu anlamda bu çalışma, yörede yürütülen, yüksek lisans tezi olarak yapılmış ilk çalışma olma özelliğini taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ozan, Âşık, Derleme, İsa KOÇ, Sivas Türkülleri.

ABSTRACT

In this study, the works of Ozan İsa KOÇ, one of the living representatives of the minstrel tradition in İmranlı district of Sivas, will be examined.

It is aimed to convey the works of the artist to future generations accurately and immortalize their works. Thus, it is thought that it will contribute to the national culture and guide the youth. These works consist of 14 works in the album "Sivas Destanı" and 1 additional song. This study was conducted with descriptive research methods. The research consists of unnoticed folk songs that Ozan İsa KOÇ stated as the source person. These works consist of 14 works in the album "Sivas Destanı" and 1 additional song. Within the scope of the study, folk songs of bard were compiled and recorded. The works are of broken weather and long weather. As a result, the works sung by Ozan İsa KOÇ from Sivas İmran were recorded words, syllable structures, rhymes, authorities, methods and stories are presented in a table by examining.

An academic review has not been conducted before in İmranlı, Sivas. In this sense, this study has the distinction of being the first study conducted in the region as a master thesis.

Key Words: Minstrel, Âşık, Review, İsa KOÇ, Sivas Folk Songs.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

1.1. Kültür

Kültür bir toplumun ayakta durması ve geleceğe sağlam adımlarla ilerleyebilmesi için gerekli olan en önemli iskelet yapıyı oluşturur. Günümüzde ileri gelen toplumlar incelendiğinde kendi öz kültürlerini yaşattıkları ve gelecek kuşaklara disiplinli bir şekilde aktardıkları görülmektedir. Bu sebeple kültür toplumun en büyük yapı taşıdır.

Kültürün yaşatılması ve doğru aktarılması toplumun gelişimini ne derecede olumlu yönde etkilerse, kültürün yanlış aktarımı da uzun zaman içerisinde o kadar olumsuz yönde etki edebilir. Örnek olarak gelişen teknoloji sayesinde istediğimiz her bilgiye ulaşabiliriz. Bu durum mantıksal olarak olumlu görünse de unutulmamalıdır ki bilgiye ulaşma ne kadar hızlı olursa unutulması da o kadar hızlı gerçekleşmektedir. Çünkü çoğu birey bilgiye ulaşmak için çaba harcamaya gerek duymamaktadır. Bu da toplumumuzu tembelleştirmektedir.

Günümüz teknolojisi ile her tarz müziğe rahatlıkla ulaşabilen, istediğinde dünyanın öbür ucundaki bir kişinin yaptığı çalışmayı anında görebilen bir nesil var yaşadığımız çağda. Fakat kendi ülkemizin öz benliğini yaşatan ozanlarımız ve türkülerimiz hakkında pek bir bilgiye sahip olmayan gençlerimiz giderek başkalaşma yolunda ilerlemektedir. Örneğin bu araştırmaya konu olan Ozan İsa KOÇ'u birçok İmranlı genç tanımamakta, onun türkülerini bilmemektedir. İşte bu tür derleme ve notaya alma çalışmaları yaparak gençlerimize kendilerini anlatan, kendileri gibi yaşayan, bu yörenin insanı olan önemli kişileri tanıtmak son derece önem arz etmektedir.

Bu çalışma ozanlar şehri olarak kabul edilen yörelerden biri olan Sivas ili İmranlı ilçesi'nde yürütülmüştür. Bu çalışma kapsamında Sivas ili İmranlı ilçesi'nden kaynak kişi olarak seçilmiş olan Ozan İsa KOÇ yörenin yetiştirdiği âşıklık geleneğinin en önemli temsilcilerindendir. Bu çalışmada kaynak kişinin anlam yüklü eserlerinin incelenmesine yer verilmiştir.

1.2. Türk Halk Müziği

Türk Halk Müziği geleneksel anlamda kulaktan kulağa, ustadan çırağa babadan oğul'a aktarılma yöntemiyle gelişimine devam eder. Halk müziğinde kullanılan notaları okuyabilmek ve anlamlandırabilmek için belirli bir eğitim sürecini başarıyla tamamlamak gereklidir. Fakat ne kadar nota öğretimi ile bu çalışmalar yürütülmeye devam edilse de nota sistemi ile gelenekteki usta ve çırak ilişkisinin eksikliği tam anlamıyla giderilememektedir.

Öyle ki Türk Halk Müziği, bulunduğu toplumun öz benliğini yansıtan ağız, şive, dil, üslup, tarz, bakımından farklılıklar göstermektedir ve bu sıra dışı nüansları nota eğitimiyle aktarmak pek mümkün değildir. Bu sebeple yazılı kaynaklara dayalı olarak değil de babadan oğul'a, ustadan çırağa ve kulaktan kulağa işitsel olarak ulaştırılmasının daha doğru bir aktarım olacağı açıktır. Bu sebeple günümüzde kaybolmaya yüz tutmuş bu geleneğin sürdürülmesi noktasında daha etkin çalışmalar yapılması elzemdir.

1.3. Âşık'ın tanımı

“Bugünkü âşıkların ilk temsilcileri ozanlar olup Hun Türklerinde 16. yüzyılın başına kadar bu adla anılmışlardır. Onlar, kopuz eşliğinde şiir söyleyen kişi olarak tanımlanmaktadır” (Azar 2007). Ülkemizde ozanlık kavramı, Âşık, halk ozanı, halk şairi, halk aşığı gibi isimlerle anlamlandırılrsa da bunların hizmet ettikleri ve sürdürdükleri kültür tamamıyla aynıdır.

Âşık irticalen (doğaçlama olarak) saz eşliğinde şiir söyleyen kişidir. Âşık kavramının sözcük anlamı; (TDK 2012)'ya göre 1- Başkasını aşkla seven, 2- Dalgın, 3- Unutkan, 4- Tasavvufta Allah'a muhabbet duyan kişi olarak görülmektedir.

Âşıklık geleneğinde sazlı veya sazsız, doğaçlama söyleyerek veya yazarak ya da birkaç özelliği birden taşıyıp dil, şekil konu vb bakımlardan geleneğe bağlı şiir söyleyenlere âşık veya ozan denir. Âşıkları yönlendiren kurallar bütününe ise âşıklık geleneği denir (Artun 2003).

Tüfekçi (1984), Türk Halk Müziğinin temel kaynağının âşıklar olması hakkında şu cümleleri kullanmıştır. “Türk Halk Musikisinin iki büyük kaynaktan beslendiği görülür. 1- Âşıklar, 2- Türkü yakıcılar. Bu iki gurup halk sanatçıları,

çeşitli eski ezgilerden, akıllarında kalanları, bilmeyerek, bir başka söz altında birleştirmek suretiyle yeni türkülerin meydana gelmesine sebep olurlar.”

Makal’a (1986: 11) göre; ozan ve âşık mahiyeti itibariyle eş anlamlıdır. Ancak ozanlık Türklerin İslamiyet’i kabulünden sonra kaynak, motif, düşünce itibariyle İslam dininin deryasında yoğrularak devam etmiştir.

Artun’a (2008) göre; ilk âşıklara “Çöğürücü” adı verildiği görülmektedir. Halk toplulukları karşısında saz eşliğinde şiir okuyan âşıklar, herhangi bir konuda toplum önünde saz çalıp doğaçlama şiir okuma özellikleriyle övünürler.

1.4. Sivas’ta Âşıklık Geleneği

Kaya’ya (1998) göre; Sivas ülkemizde ozanlık geleneğinin geçmişi ve geleceği noktasında en önemli temsilcilerinden biridir. İlk örneklerini 16. Yüzyılda görebildiğimiz Sivas ilinde yetişmiş âşık sayısı net olmamakla birlikte 426 olduğu tahmin edilmektedir. Sivas ilinde bulunan 1285 köyde her yıl birkaç âşığın çıktığı görülmektedir. Sivas’ta bu kadar çok âşığın yetişme sebebi Sivas’ın eski medeniyetlere aktif olarak ev sahipliği yapması ve kentin sosyokültürel anlamda birikime sahip olması olarak açıklanabilir.

1.5. Derleme ve Halk Evleri

Derleme kelime anlamı olarak düzgün bir biçimde toplamak anlamına gelir. Derleme ikiye ayrılır. Bunlardan birincisi amatör olarak yapılan derlemedir. Bu derleme türü bir kişinin yaptığı derlemedir. Kaynak kişiyi belirledikten sonra ses kaydı yapılarak müziksel kimliği ve karakteri anlaşılır, ardından notaya dökülerek belgelendirilir. İkinci derleme türü ise profesyonel derlemedir. Müzikolog, sosyolog, edebiyat uzmanı, dil bilimci, tarih bilimci, psikolog, coğrafya uzmanı ve profesyonel kayıt ekibinin görev aldığı derlemeler yöre ile ilgili daha kapsamlı bilgi toplayıp daha güvenilir veriler ortaya koymaktadır.

Derleme çalışması yapılırken en önemli konu güvenilir kaynağı bulabilmektir. Bunun sebebi derleme çalışması yapılan alanda en doğru kişiyi bulup, asimile olmamış müzikal yapıyı en doğru şekilde somutlaştırmaktır.

Çalışmanın devamında önemli olan hususlardan bir tanesi de derleme yapılırken nelere dikkat edilmesi gerektiğidir. Öncelikli olarak saha araştırmasının

daha planlı ilerlemesi bakımından kaynak kişileri daha önceden çevreden araştırarak onlar hakkında önemli bilgilere ulaşmaya çalışmak derleme çalışması öncesinde ikili görüşmelerde olumlu yönde dönütler vermektedir. Bu durum kaynak kişinin sizin bu işte bilinçli ve profesyonel olduğunuzu benimsemesini, daha kısa sürede daha doğru bilgilere ulaşmanızı sağlar. Yukarıdaki bilgiler ışığında paragrafta bahsi geçen derleme, saha, kaynak kişi gibi terimlerin açıklamaları ilerleyen paragraflarda sunulmuştur.

Terzioğlu'na (2015) göre; derleme Halk bilimi ile ilgilenen kişilerin en sık kullandığı terimlerden bir tanesidir. Belli bir yörenin daha önce gün yüzüne çıkmamış türkülerinin profesyonel ya da amatör kişilerce sözlü ve yazılı olarak kaydedilmesi derleme olarak tanımlanmaktadır.

Halk bilimciler tarafından saha, ya da alan olarak da adlandırılan derleme yeri, halk bilgisi ürünlerinin yaratılıp, yaşatıldığı ve halk bilimciler tarafından, halk bilgisi yaratmalarının bir kaynak kişi ve kaynak kişiler tarafından aktarılması ve bu aktarım sırasında sözlü ve yazılı olarak nakledip, nakletme sırasında sözlü veya yazılı olarak kaydedildiği yer anlamına gelir (Oğuz 2000: 75).

Günümüzdeki folklor araştırmacılarının karşılaştığı en önemli sorulardan birisi, halk hayatında sözlü olarak üretebilen edebi ve müzikal formların nasıl yayıldığı ve çeşitlendiğidir. Bu formlar yazılı kaynaklara sonradan geçirildiği için bu varyantlaşmanın izini sürmek oldukça sıkıntılı bir durumdur(Şengül, 2014: 43).

Cumhuriyet dönemi ilk derleme çalışmaları 1932 yılında Atatürk'ün emriyle Halk evlerinin öncülüğünde İstanbul Belediye konservatuarı tarafından yapılmıştır. Derleme çalışmaları Cumhuriyetin ilk dönemlerinde resmi görevlendirmelerle hız kazanmıştır. Bu şekilde Türk Halk Müziğinin ilk resmi derleme çalışmaları başlamıştır. Muzaffer SARISÖZEN'in de aralarında bulunduğu ekip on bin civarında türkü derlemiştir. Aşağıda o dönemlerde derleme çalışması yapan bazı resmi kurumların yıllara göre listesi sunulmuştur.

1-İstanbul Belediye Konservatuarı : 1926-1929

2-Ankara Devlet Konservatuarı : 1937-1957

3-Milli Kütüphane : 1957-1967

4-Ankara Radyosu Araştırmaları : 1961

- 5-T.R.T. Araştırmaları : 1967
6-Keban Bölgesi Araştırmaları : 1969

Halk evleri 19 Şubat 1932’de Cumhuriyet yönetimini pekiştirmek amacıyla açılmıştır. Halk evlerinde müzik, resim, mimarlık vb. gibi alanlarda yetenekleri olan kişileri bir araya getirerek kişisel gelişimi daha üst seviyelere taşımak amaçlanmıştır. Halk evleri köylerde söylenen milli türkülerin nota ve sözleriyle, geleneksel oyunların ahenk ve tarzını tespiti açısından da son derece önemli kurumlardır.

Halk evlerinin üye sayısı 4. yılında 55.000’e yükselmiştir ve kütüphanelerindeki kitap adedi 106.555 cildi bulmuştur. 1938’de kitap sayısı 106.000, okuyucu sayısı 1.095.910 iken; 1941’de kitap sayısı 419.250’ye, okuyucu sayısı da 2.461.813’e ulaşmıştır. Kütüphaneler halkın okuma alışkanlığı kazandığı, öğrencilerin dersleri için referans kaynakları buldukları, boş zamanlarında ise ders çalışıp kitap okudukları yerler olmuşlardır. (http2, 2019).

1.6. İlgili Yayınlar ve Araştırmalar

Avşar (2010), *Tokatlı Âşık Selmâni’nin Âşıklık Geleneğindeki Yeri* adlı çalışmasında, Selmâni’nin Tokat âşıklık geleneği içinde tanıtılmasını sağlamının, yayımlanmış şiirlerini bir araya getirerek, bu şiirlerin kaybolmasını önlemek ve bu şekilde 20. yy Türk halk şiirine katkıda bulunmak olduğu belirtilmiştir. Daha önce yayımlanmış iki kitabından ve özellikle, incelediği 392 adet yayımlanmamış şiirlerinden yola çıkarak Selmani’nin hayatı, fikirleri, sanatçı kişiliği, şiirlerinin biçimsel özellikleri ve şiirlerindeki içeriğe değinmiş ve Selmani’nin geleneğinde gereklerine sahip, yetkin bir âşık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Terzioğlu (2015), *Ağrı Yöresinde Kayıt Altına Alınmamış Türkülerin Derlenerek Eğitim Müziği Açısından İncelenmesi* isimli yüksek lisans tez çalışmasında Ağrı yöresine ait türkülerin gelecek nesillere aktarılması ve yöreye ait kayıt altına alınmamış türkülerin derlenerek müzikal kimlik kazandırılması amaçlanmıştır. Araştırmada Ağrı yöresine ait 12 türkü notaya alınmış, makamsal analizleri yapılmıştır. Bu çalışma yapılırken yöre kültürü incelenerek ilin nüfusu, ilçe

sayısı, coğrafi özellikleri, iklimi hakkında bilgiler ve kaynak kişiler hakkında genel bilgilere yer verilmiştir.

Ayrıca derlenen bu türkülerin müzik öğretmenliği müfredatında ve eğitim müziğinde kullanılması önerilmiştir.

Yılmaz (2013), *Âşık Eseri'den Türkü Derlemesi* adlı yüksek lisans tez çalışmasında Eseri'nin âşıklık geleneğindeki yerini belirlemeyi amaçlamıştır ve kişinin edebi yönden yazdığı eserleri incelemiştir. Ayrıca şairin şiirlerine yer vererek, şiir ve türkülerindeki bazı kavram ve kelimelerin yer aldığı yöresel ağız oluşturmuştur.

Aydın (2018), *Sivaslı Ozan Hasan ERDOĞAN'ın Ozanlık Geleneğindeki Önemi ve 13 Eserinin Derlenmesi* adlı çalışmasında folklor ve folklorun yayınlanan ilk birkaç kaynağı incelenmiştir. Türk halk müziğinde amatör ve profesyonel derleme hakkında araştırmalar yapılmıştır. Etkilendiği usta sanatçılar araştırılmış olup, kullandığı bağlamanın özellikleri incelenmiştir.

Ateş (2008), *TRT Repertuarındaki Şarkışla Yöresine Ait Türkülerin İncelenmesi* adlı tez çalışmasında TRT repertuarındaki Şarkışla yöresine ait türkülerini Türk halk müziği dizi ve usul yönünden incelemiştir. Bu usul yapısının en önemli değişkeninin yöre olduğu belirtilmiştir. Yapılan çalışmada Şarkışla türkülerinin 4/4'lük usulde ve sözel içerik olarak aşk, sevgi, ayrılık, hasret vb. konularda yazıldığı bulunmuştur.

Kuzucu (1997), "*Türk Âşık ve Ozanlık Geleneğindeki Makamlar ile Türk Tasavvuf Musikisindeki Makamların Ortak Olanları ve Kullanıldıkları Alanlar*" adlı tez çalışmasında Klasik Türk Musikisi'ndeki makamların halk müziğindeki terimleri karşılamaması konusunu uzun yıllar boyunca düşünerek ozanlık geleneği ve Türk tasavvuf musikisindeki makamların ortak alanlarını araştırmıştır.

Eroğlu (2014), *Söz ve Müzik Açısından Türkü* adlı tez çalışmasında türkülerin ezgi ve söz bakımından nasıl bir yapıya sahip olduğu, ağıt, mani, ninni, gibi konu başlıklarının bile hem söz hem ezgi bakımından incelenmesi gerekliliğini savunmuştur.

Özmen (2010), *Ağızlardan Söz Derleme Çalışmaları ve Derlemelerle İlgili Sorunlar* adlı makalesinde bugüne kadar yapılan derleme çalışmalarının takdirle karşılanması gerektiğini çalışmaların yetersizlikleri olduğunu belirtmektedir. Derleyicilerin niteliğinden bahseden Özmen her zaman uzman dilcilerin derleme yapmadığı, dilci olmayan kişilerin yaptığı derlemelerin sözcüklerin ses bilimsel yapılarının ne kadar sağlıklı tespit edildiği, anlamlarının doğruluk derecelerinin ne derece sorgulandığı konusunda ciddi kuşklar taşıdığını düşünmektedir. Fakat yine de bu tür çalışmaların birer veri olarak önemsenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Aksu (2011), *Folklorumuzda Türkü Derlemeciliği* adlı makalesinde ekonomik, kültürel ve toplumsal olayların toplumu değiştirmesiyle folklorik ürünlerinde derlenmesi gerektiğini savunmuştur. Müzik derlemecisinde bulunması gereken özet nitelikler şeklinde, işini sevme, müzik bilimci olma, derleme yöntemlerini bilme, halk edebiyatı ve halk oyunları konusunda bilgi sahibi olma gibi şartlardan maddeler halinde bahsetmiştir. Ayrıca derleme yapan kişi için kaynak kişi derlenecek eseri daha önce herhangi bir yerde icra etmiş mi? Eserin farklı varyasyonları var mı? Kaynak kişi eserde zaman içinde değişiklik yapmış mı? Sorularına cevap aranmasını önermiştir.

1.7. Problem Durumu ve Alt Problemler

TRT nota arşivi incelendiğinde 7 adet Sivas İmranlı türküsü olduğu görülmektedir (http1 2019). Sivas ilinin tarihi yapısı ve kültürel zenginliği düşünüldüğünde daha keşfedilmemiş birçok türkünün varlığı düşüncesiyle halk müziği repertuarına kazandırılmamış türkülerin derlenerek bu coğrafyanın çeşitli zenginliklerinden diğer yörelerin de istifade etmesi amaçlanmıştır. Literatür taraması yapıldığında İmranlı yöresinde alanda daha önce yapılmış örnek teşkil edecek bir akademik çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple bu çalışma yörenin kültürel zenginliklerinin kaybolmaması, gelmiş ve gelecek kuşaklara yazılı kaynaklar olarak doğru bir biçimde aktarmak amacıyla yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

Bu anlamda bu ozanın ortaya koyduğu eserler nelerdir, eserlerin müzikal yapısı ve hikâyesi nasıldır? Sorusuna cevap aranacaktır. Araştırmanın alt problemleri şu şekilde sıralanmaktadır:

- 1 - “Aslım Sivas İmranlı” türküsünün müzikal yapısı ve hikâyesi nasıldır?
- 2 - “Derdin mi Var” türküsünün müzikal yapısı nasıldır?
- 3 - “İmranlının Önü Yazı” türküsünün müzikal yapısı nasıldır
- 4 - “Köse Dağda Karım Var” türküsünün müzikal yapısı ve hikâyesi nasıldır?
- 5 - “Kurban Kalem Kaşına” türküsünün müzikal yapısı nasıldır?
- 6 - “Kurban Olam” türküsünün müzikal yapısı nasıldır?
- 7 - “Sivas Destanı” türküsünün müzikal yapısı ve hikâyesi nasıldır?
- 8 - “Anam Yok ki” türküsünün müzikal yapısı nasıldır?
- 9 - 7 Adet Uzun Havanın müzikal yapısı ve hikâyesi nasıldır?

1.8. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Sivas İmranlı yöresine ait kayıt altına alınmamış Ozan İsa KOÇ türkülerin derlenerek gelmiş ve gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarılması amacıyla hazırlanmıştır. Bu anlamda derleme ve notaya alma çalışması yapılması büyük önem arz etmektedir. Eğer kültür mirasını koruma, gelecek kuşaklara doğru bir şekilde aktarılmaz ise toplum yapısında oluşacak olumsuz yöndeki asimileşmenin önüne geçilemez ve buda bir toplumun farkında olmadan toplum yapısını olumsuz yönde etkiler. İşte bu sebeple derleme yapıldığı esnada notaya alırken çok ince detayları bile kâğıda aktarmak, eserlerin hece ölçüsü, vezin, makam, usul, türkünün hikâyesi, dizi yapısı, ölçüsü, ses sınırı, kullanılan sözlerin genel anlamı yönünden inceleyerek müzikal kimlik kazandırılması son derece önemlidir.

Bu tür derleme çalışmalarında yapılacak olan doğru kaynaklaştırma hareketi ileride bu yönde çalışma yapmak isteyen araştırmacılara ışık tutacak ve daha önceden denenmiş, tecrübe edilmiş hazır bilgiye yeni kazanımlar ekleyerek yapılan işin niteliğini ve kalıcılığını arttıracaktır.

1.9. Araştırmanın Önemi

Derleme ve notaya alma çalışması yaparken daha önce belirtilen konuların dışında notaya alma çalışması yapacak olan kişilerin bu hususlara önem vermeleri kalıcı kaynaklara geçilecek olan eserlerin sadece sözleri, melodileri, usulleri, makamları incelenerek değil, eserlerin ortaya çıkış nedenleri ve hangi aşamalardan

geçerek bu günlere geldiği gibi konuların işlenmesi kültürümüzün doğru aktarımının sağlanmasında hayati önem taşımaktadır. Bu çalışmada bilinmeyen türkülerin kayda alınması ve arşive geçirilmesi önemlidir.

Türk halk müziğinin, Türk müziği içerisindeki hitap ettiği çoğunluk düşünüldüğünde yeri büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmada türkünün, derlemenin, derlemecinin, kaynak kişinin, türkülerin sözlerinin ve Türk halk müziğinin ne kadar önemli olduğunu vurgulamakta hedeflenmektedir.

1.10. Sayıtlar

Bu çalışma doğası gereği nitel olup çeşitli araştırmacıdan kaynaklanmayan sınırlılıklara sahip olabilir. Bu çalışmada,

- Görüşülen kaynak kişinin vermiş olduğu bilgilerin doğru olduğu,
- Yapılan çalışmadaki kaynakların ve yapılan analizlerin geçerlilik seviyelerinin yüksek olduğu, varsayılmaktadır.

1.11. Sınırlılıklar

Bu araştırma; Sivas İmranlılı bir ozan olan İsa KOÇ'un notaya alınmamış 15 türküsünün derlenmesi, notaya alınması ve hayatı ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın niteliği, kaynak kişiye nasıl ulaşıldığı, eserlerine ne zaman, nerde, nasıl ulaşıldığı, nasıl derlendiği ve nasıl sunulduğuna ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Bu derleme ve notaya alma çalışmasında derlenen eserler Sivas İmranlı yöresine ait olup, Türk Halk Müziğinin sözlü eser formatındaki türkülerden oluşmaktadır.

Bu çalışmada öncelikli olarak Ozan İsa KOÇ'un hayat hikâyesinden bahsedilmiştir ve sahadaki kültürü en iyi şekilde yansıtan, kaynak kişi olarak tanımlanabilecek Ozan İsa KOÇ'un yöre kültürüne ait eserlerinden yararlanılmıştır. Daha sonra kaynak kişinin türkülerinden bahsedilerek derlenen türkülerin sözleri ve notaya alınmış halleri sunulmuştur. Ozana bu kimliği kazanmasında ne tür olayların etkili olduğu, ne tür düşüncelerle bu türkülerini yazdığı incelenmiştir.

2.1. Araştırma Modeli

Çalışmada kaynak kişinin hayatına yer verilmiştir. Hayat hikâyesinde bu günkü haline evrilmesinde önemli görülen konular belirtilmiştir. Bu yönüyle çalışma biyografik bir çalışmadır.

Çalışma nitel bir çalışma olup, saha (alan) araştırmasıdır. Bu kısımda kişinin eserleri, beyan ettiği şekilde albümünden ve ses kaydından yararlanılarak alınmış ve tekrar dinlenerek düzenlenmiş, transkript edilmiş ve notaya dökülmüştür. İçeriği Türk dil yapısı bağlamında kafiye ve hece ölçüsüne bakılarak incelenmiş olup, bu yönüyle çalışma doküman analizi çalışmasıdır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni kayıt altına alınmamış ulaşılan veya ulaşılamayan Sivas İmranlı yöresi türküleridir. Çalışmanın örnekleme ise Ozan İsa KOÇ'tan alınan 15 türküdür.

2.2.1. Ozan İsa KOÇ'un Hayatı

Daha çocuk yaşta türkülerle aşık olan İsa KOÇ sohbetlerde, dost meclislerinde, sohbetin seyrinin hep hikâyelerden, türkülerden yana açılmasını ve konunun oraya gelmesini hayal ettiğini belirtmiştir.

Kerem ve Aslıdan çok etkilenen ozanımız onların hikâyelerinden ilham almıştır ve günümüzde de etkilendiğini söylemektedir. Ayrıca 1604 doğumlu Âşık Emrah'tan ve Karacaoğlan'dan çok etkilendiğini belirtmektedir.

Sivas İmranlı doğumlu olan ozanımızın asıl adı İshak KOÇ'tur. Yapılan görüşmeler neticesinde 1944 yılında doğduğu düşünülmektedir. 13 yaşına kadar İmranlıda yaşayan İsa KOÇ bu yaşlarda babasını kaybetmiştir. Maddi durumlarının iyi olmaması sebebiyle 1957 yılının son aylarında, 13 yaşında, İmranlıdan ayrılmıştır. Yaşadığı bu durumun üzüntüsüyle "Şu Sivas'tan çıktım" adlı türküsünü yazmıştır.

Yukarıdaki iki paragraftan anlaşıldığı gibi İsa KOÇ büyük ozanlardan etkilenmiştir. Yaşadığı çevre düşünüldüğünde Babaannesesi olan Şeyh Elif Sivas'tan Zara'ya sesi güzel olarak bilinen bir kişidir. Babası Ahmet KOÇ'un da sesinin çok yanık olduğunu belirten İsa KOÇ sesinin Zaralı Halil SÖYLER'e benzediğini belirtir.

İstanbul'a çocuk yaşta giden İsa KOÇ geçimini sağlamak amacıyla dokuma fabrikasına işçi olarak girer. Dokuma fabrikasında patronlarının çok sinirli biri olduğunu belirten ozanımız bir gün fabrikada türkü söyler, patronu onu gizliden dinleyerek sesini çok beğenir ve İstanbul radyosuna götürür ozanımızın söylediği türkü çocuk saatinde yayınlanır.

Eğitim hayatına dışarıdan okuyarak devam eden İsa KOÇ ilkökul diplomasını almıştır. Birçok kitap okuduğunu ifade eden Ozanımız okumanın önemini bilerek Dede Korkut'tan Âşık Veysel'e kadar bütün ozanları okuduğunu ifade etmektedir.

1973 yılında bağlama yapım atölyesi kuran İsa KOÇ o dönemdeki üstatlardan olan Mehmet ÖZBEK, Nida TÜFEKÇİ birçok usta icracı ve sanatçının ziyaretine geldiğini ifade etmektedir. Yapım işine saz almaya parası olmadığı için başladığını

ifade eden ozanımız dönemin ustalarının yanına giderek onları izleyerek saz yapmayı öğrenmiştir.

Ozan İsa KOÇ tar sanatçısı Şenel ÖNALDI'nın yardımlarıyla ülkemizdeki ilk Tar'ı üreten kişi olmuştur. Daha sonra Nida TÜFEKÇİ, Mehmet ÖZBEK, Arif SAĞ, Yavuz TOP gibi üstatlar kendisinden tar almışlardır. Günümüze kadar 100 civarı Tar ürettiğini söyleyen ozanımız kendinden sonra gelen ustalara ilham kaynağı olmuştur. Belli bir süre fahri olarak İstanbul Devlet Konservatuvarında derslere girmiştir. Bu sayede çocukları olan Ahmet KOÇ, Ali KOÇ ve Cansu KOÇ'un yeteneklerini keşfeden dönemin ileri gelen hocaları onları konservatuvara alırlar. Çocuklarının bugün müzik alanında çok başarılı sanatçılara dönüşmesindeki en büyük etkende budur.

1977'de Türkiye ozanlar şölenine giden Ozanımız Türkiye'den katılan ozanlar içerisinde "Gene Bahar Geldi" türküsüyle 2. olmuştur. Yarışmayı yöneten kişinin Tahir Kutsi MAKAL olduğunu, ödülünü Nida TÜFEKÇİ'nin takdim ettiğini ve ödülünü takdim ederken "mahlasın Ozan İsa KOÇ olsun" diyerek bu şekilde anılmasını sağladığını ifade etmiştir.

Ayrıca jüride Tahir Kutsi MAKAL, Ahmet KAVAKLI, Muharrem ERGÜN, Ahmet ÖZDEMİR, Faruk TİMURTAŞ gibi hocaların olduğunu da belirtmiştir.

1978 yılında İstanbul Radyosuna müracaat eden ozanımız iyi bir derece ile mahalli sanatçı olarak sınavı kazanmıştır. 1979 yılında siyah beyaz olan televizyona ilk defa çıktığını belirtmektedir.

Yaklaşık 10 yıl önce Kazakistan'da düzenlenen "TÜRKSÖY" etkinliğinde ülkemizi mükemmel bir şekilde temsil edip ödül aldığını belirtmektedir.

2.2.2. Ozan İsa KOÇ'un Eserleri

Araştırmanın kaynak kişisi Ozan İsa KOÇ'tur ve yapılan çalışmada tamamıyla ozana ait kırık ve uzun hava formundaki türküler derlenerek notaya alınmıştır.

Ozan İsa KOÇ'un araştırmada kullanılan eserleri kırık ve uzun hava formunda "Sivas Destanı" adlı albümünde seslendirmiş olduğu kendisine ait olan 7

adet kırık 7 adet uzun hava ve daha sonra kayda alınan 1 türküsü daha eklenerek 15 eserden oluşmaktadır.

2.3.Verilerin Toplanması ve Analizi

Toplumumuzun örfü, âdeti, gelenek ve göreneğini korumanın önemi yadsınamaz boyuttur. Bu anlamda her müzik öğretmenin bulunduğu yöredeki halk türkülerini notaya alması, bu eserlerin gelecek nesillere ulaştırılması açısından çok önemlidir. Araştırmada verileri toplama sürecinde belge tarama tekniği kullanılmıştır. Ozan İsa KOÇ'a ait beste ve türkülerin tespitine ilişkin verilerin elde edilmesine yönelik ilgili ses kayıtları tarama yöntemi ile tespit edilmiştir.

Araştırmanın kuramsal bölümü için alan araştırması yapılmış ve literatür ve internet taraması yapılarak konu ile ilgili tez ve makale gibi bilimsel çalışmalara ulaşılmıştır.

Çalışmaya başlarken ilk önce İmranlı ilçesi ve köylerindeki insanları araştırılmıştır. Yapılan alan araştırmaları sayesinde bir köy muhtarı ile köye belli zamanlarda gelen bir ozanın kendi yazdığı ve okuduğu türkülerini olduğunu söylemesi üzerine bu kişi ile telefonda görüşülmüş ve evine giderek türkülerini dinleme ve inceleme fırsatı bulunmuştur.

İlk başta yardımcı olacağını belirten bu ozan sonrasında defalarca arandığında müsait olmadığını belirttiği için kişiden kaynak kişi olarak istifade edilememiştir. Diğer köy muhtarları ile de görüşülmüştür fakat köylerinde kendi türkülerini dinleme, türküyü yapan, söyleyen kimse olmadığını belirtmişlerdir.

Daha sonra İmranlı Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğünde Halk müziği korosu ile çalışma esnasında bir kursiyer “kursumuzdan haberdar olan bir halk ozanımız kursumuzu ziyaret edecek” demesiyle ozanla tanışma fırsatı bulunmuştur. Ozan İsa KOÇ'a türküyü derlemesi ile alakalı bir çalışma yapmak istediğimizi ilettiğimizde sevecek kabul edeceğini belirtmiştir. Bu şekilde İsa KOÇ'un evine daha önceden planlanan bir akşam gidilerek Türk halk müziği sohbeti eşliğinde hayatından kesitleri dinleme fırsatı bulunmuş, hem de türkülerinin bazılarını o an ses kaydı yaparak somutlaştırılmıştır.

Diğer türküleri içinde Sivas Destanı adlı bir albümü olduğunu bunu dinleyerek notaya alabileceğini belirten Ozan İsa KOÇ albümde 15 tane türkü okuduğunu ve bunlardan 1 tanesinin Kablan Tarsuslu isimli bir kişiye ait olduğu (Leylam) eseri hariç, diğer türkülerin kendisine ait olduğunu belirtmiştir. Albüm dışında 1 türküsü daha derlenerek 8 tanesi kırık hava 7 tanesi de uzun hava olarak derlenip, notaya alınmıştır.

Derleme yapılırken kaynak kişinin esere verdiği ismin ve başlığın ne olduğu öğrenilerek çalışmaya başlanmalıdır. Bu bilgilere ulaşıldıktan sonra eserin kaynak kişi için önemini ve anlamını öğrenmek gerekmektedir. Türkünün konusunun gerçek hayatta yaşanma durumu oluşmuş mu? Yoksa kişi kendi birikimlerinden mi oluşturmuştur. Bu bilgiler bu araştırmanın şekillenmesinde önemli rol oynamıştır.

Derleme yaparken kullanılan yöntem, cihaz ve programlardan aşağıda bahsedilecektir.

Ölçme araçları ile toplanan verilerin somutlaştırılmasında Lenovo Vibe P1 marka telefon özelliklerinden profesyonel ses kaydı yapılmıştır. Verilerin yazıya dökülmesi önce elle yapılmış, daha sonra Finale 2014 programından yararlanarak notaya aktarılmıştır.

Araştırmanın alt problemleri doğrultusunda; albüm ve ses kayıtlarından Ozan İsa KOÇ'a ait türküler tespit edilmiştir.

Tespit edilen 1 albüm incelenmiş ve 7 adet kırık, 7 adet uzun hava toplamda 14 adet eser tespit edilmiştir. Daha sonraki görüşmelerde kaynak kişinin 1 türküsü daha incelenerek 15 türkü tespit edilmiştir. 15 eserden 9'unda Ozan İsa KOÇ'un mahlası bulunmaktadır. Tablo 1'de derlenmiş olan türkülerin usul, makam, hece ölçüsü yapısı ve mahlas kullanılıp kullanılmadığına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1. Ses Kayıtlarına Göre Seslendirdiği Eserlerin Usul, Hece Ölçüsü, Makam Ve Mahlas Tablosu

KIRIK HAVA					UZUN HAVA				
TÜRKÜ ADI	USUL	HECE ÖLÇÜSÜ	MAKAM	MAHLAS		USUL	HECE ÖLÇÜSÜ	MAKAM	MAHLAS
ASLIM SİVAS İMRANLI	4/4	14' LÜ	UŞŞAK	YOK	ANASINA HASRET	SERBEST	11' Lİ	UŞŞAK	YOK
DERDİN Mİ VAR	7/8	SERBEST	UŞŞAK	YOK	DOST ELİNDEN	SERBEST	SERBEST	UŞŞAK	VAR
İMRANLIN N ÖNÜ YAZI	4/4	SERBEST	UŞŞAK	VAR	DÜNYA SENİ	SERBEST	11' Lİ	HÜSEYİNİ	VAR
KÖSE DAĞDA KARIM VAR	4/4	14' LÜ	UŞŞAK	YOK	GENE BAHAR GELDİ	SERBEST	11' Lİ	UŞŞAK	VAR
KURBAN KALEM KAŞINA	4/4	SERBEST	UŞŞAK	VAR	NE UMUTLA GELMİŞ İDİM	SERBEST	11' Lİ	UŞŞAK	VAR
KURBAN OLAM	10/8	SERBEST	HÜSEYİNİ	YOK	ŞU SİVAS'TAN ÇIKTIM	SERBEST	SERBEST	UŞŞAK	VAR
SİVAS DESTANI	7/8	11' Lİ	UŞŞAK	VAR	YÜKSEK KAYALAR DA	SERBEST	SERBEST	UŞŞAK	YOK
ANAM YOK Kİ	4/4	7' Lİ	UŞŞAK	VAR					

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde Ozan İsa KOÇ'a ait kırık ve uzun hava formundaki türküler içerisinde söz konusu kişi tarafından seslendirilen albüm çalışmasından tespit edilen 7 adet kırık hava 7 adet uzun hava türkü incelenmiş olup, ayrıca daha sonra 1 adet türküsü daha kayıt altına alınarak toplamda 8 kırık hava 7 uzun hava derlenip notaya alınmış ve derleme çalışması sonrasında türkülerin isim listesi aşağıda sunulmuştur. Bu tez çalışmasında türkü yazabilmek için önemli yaşamışlıkların olması gerektiği, kişinin belirli olaylardan etkilenerek ve esinlenerek türkü yazdığı görülmüştür. Türküler incelediğinde çoğunlukla ayrılık, acı, üzüntü gibi konular üzerine çalışılmış olsa da aşk, yöre sevgisi gibi konulara da değinilmiştir. Kaynak kişinin ortaya böyle kıymetli eserleri çıkarmasındaki en büyük etken köy ortamında doğayla, yaşamın tüm zorluklarıyla, maddi ve manevi olarak yoğrulmasıdır. Bu duruma küçük yaşta babasının vefat etmesiyle birlikte İstanbul'a göç etmesi de büyük rol oynamıştır.

Derleme yaparken notaya alma işlemi sırasında kaynak kişinin eserini doğru bir şekilde kayıt altına alarak, doğru dinleyerek, derleme ve notaya alma işlemi gerçekleştirilmesinde fayda vardır. Bu durum eserin gelmiş ve gelecek kuşaklara doğru aktarımı için çok önemlidir. Bu çalışmada anlaşıldığı gibi kişinin türkü yazabilmesi için önemli alt nedenler olması gerekir. Bunun türkünün oluşumdaki önemi büyüktür. Örneğin ozan İsa KOÇ küçük yaşta babasını kaybettiğini ifade etmektedir ve daha önceden de türkü söylemeyi seven bir ailede yetiştiği için hayat kişiyi bu şekilde ozanlık geleneğini devam ettirme biçiminde yönlendirmiştir.

Yukarıda bahsedilen konuların yanı sıra ozan İsa KOÇ kendinden önce gelen büyük ozanları, âşıkları dinleyerek, onların hayat hikâyelerini ezber ederek bu günlere geldiğini, onlardan çok etkilendiğini ifade etmiştir. Ayrıca eserlerini tasarlarken belirli kalıpları göz önünde bulundurarak icrasını yapmaktadır.

1. ASLIM SİVAS İMRANLI
2. DİRDİN Mİ VAR
3. İMRANLININ ÖNÜ YAZI
4. KÖSE DAĞDA KARIM VAR
5. KURBAN KALEM KAŞINA
6. KURBAN OLAM
7. SİVAS DESTANI
8. ANAM YOKKİ
9. ANASINA HASRET
10. DOST ELİNDEN
11. DÜNYA SENİ
12. GENE BAHAR GELDİ
13. NE UMUTLA GELMİŞ İDİM
14. ŞU SİVASTAN ÇIKTIM
15. YÜKSEK KAYALARDA

Araştırmanın devamında, Sivas İmranlı yöresinde kayıt altına alınmamış Ozan İsa KOÇ'a ait derlenen türküler yer almaktadır. Türkülerin öncelikle notası, daha sonra eser ile ilgili makam, ölçü sayısı, hece ölçüsü ve hikâyesi gibi analizler yer almaktadır.

3.1. Aslım Sivas İmranlı

ASLIM SİVAS İMRANLI

Yöresi: Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

♩ = 110

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

Saz

5

As lım si vas im ran lı gur bet el de ge ze rim sen o la sın im ran lım ne hos çar sı pa za rın

9

yar ne re ye ne re ye ni ye gel dik bu ra ya i m ran lı da sen lik var hay din gi dek o ra ya

13

Saz

ASLIM SİVAS İMRANLI

Aslım Sivas İmranlı gurbet elde gezerim.
Şen olasin İmranlı'm ne hoş çarşı pazarın.
Yar nereye nereye niye geldik buraya?
Bizim elde şenlik var haydın gidek oraya.

İmranlı şirin şehir Kızıldağ'ın dibinde,
Yüz beş köyün özledim sevgisi yüreğimde.
Yar nereye nereye niye geldik buraya
Bizim köyde şenlik var haydın gidek oraya.

İmranlı'nın çeşmesi hayat verir içmesi,
İmranlı sevilmez mi yüz beş köyün neşesi.
Yar nereye nereye niye geldik buraya
Bizim köyde şenlik var haydın gidek oraya.

ASLIM SİVAS İMRANLI

Aslım Sivas İmranlı gurbet elde gezerim.

Şen olasin İmranlı'm ne hoş çarşı pazarın.

Yar nereye nereye niye geldik buraya?

Bizim elde şenlik var haydin gidek oraya.

İmranlı şirin şehir Kızıldağ'ın dibinde,

Yüz beş köyün özledim sevgisi yüreğimde.

Yar nereye nereye niye geldik buraya?

Bizim köyde şenlik var haydin gidek oraya.

İmranlı'nın çeşmesi hayat verir içmesi,

İmranlı sevilmez mi yüz beş köyün neşesi.

Yar nereye nereye niye geldik buraya?

Bizim köyde şenlik var haydin gidek oraya.

Ölçü: 14'lü hece ölçüsüne sahip olup kafiye (uyak) çeşidi düz uyak türündedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Bu eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri inici - çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 4/4'lük yapıya sahiptir.

TÜRKÜNÜN HİKÂYESİ:

İstanbul da ikamet eden ozanımız nereli olduğuyula alakalı sık sorulan sorular karşısında bu türküyü yazdığını ifade ediyor.

3.2.Derdin mi var

DERDİN Mİ VAR

Yöresi: Sivas / İmranlı

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

♩ = 90

DERDİN Mİ VAR

Kapının önünde eğli araba eğli araba,
Yıktılar gönlümü oldum haraba.
Öyle yar öyle derdini söyle.

Kitaplar getir de yeminler içem parmaklar basam,
Senden başkasına demem merhaba.
Öyle yar öyle derdini söyle.

Karamuk dikenini battın elime battın elime,
İrasladım bir ağlayan geline.
Öyle yar öyle derdini söyle.

Dedim gelin niye böyle ağlarsın böyle ağlarsın,
Dedi düşüm bir soysuzun eline.
Öyle yar öyle derdini söyle.

DERDİN Mİ VAR

Kapının önünde eğli araba eğli araba,

Yıktılar gönlümü oldum haraba.

Öyle yar öyle derdini söyle.

Kitaplar getir de yeminler içem parmaklar basam,

Senden başkasına demem merhaba.

Öyle yar öyle derdini söyle.

Karamuk dikenini battın elime battın elime,

İrasladım bir ağlayan geline.

Öyle yar öyle derdini söyle.

Dedim gelin niye böyle ağlarsın böyle ağlarsın,

Dedi düştüm bir soysuzun eline.

Öyle yar öyle derdini söyle.

Ölçü: Serbest ölçü biçiminde yazılmıştır.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi mi, seyrin karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 7/8'lik yapıya sahiptir.

3.3. İmranlı'nın Önü Yazı

İMİRANLI'NIN ÖNÜ YAZI

Yöresi: Sivas / İmranlı

Notaya Alan : Uğur KAYAPINAR

Kaynak Kişi: Söz / Şeyh Elif KOÇ

Müzik: İsa KOÇ

İMİRANLININ ÖNÜ YAZI

İmranlı'nın önü yazı yazıda yayılır kuzu,
Tüm dostlarım hepinizi özledim gardaş özledim.

Yüz yedi köyünü gezsem şeker dile şerbet ezsem,
Dostlarımla sohbet etsem özledim gardaş özledim.

Kızıldağ'ın yamaçları altın toprağı taşları,
Bacılarım gardaşları özledim gardaş özledim.

İsa KOÇ' um geldim size hayran oldum güler yüze,
Selam saygı hepinize özledim gardaş özledim.

İMİRANLI'NIN ÖNÜ YAZI

İmiranlı'nın önü yazı yazıda yayılır kuzu,
Tüm dostlarım hepinizi özledim gardaş özledim.

Yüz yedi köyünü gezsem şeker dile şerbet ezsem,
Dostlarımla sohbet etsem özledim gardaş özledim.

Kızıldağ'ın yamaçları altın toprağı taşları,
Bacılarım gardaşları özledim gardaş özledim.

İsa KOÇ' um geldim size hayran oldum güler yüze,
Selam saygı hepinize özledim gardaş özledim.

Ölçü: Serbest ölçü biçiminde yazılmıştır.

Sivas İmiranlı yöresine ait bu eserin sözü Şeyh Elif KOÇ'a ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Bu eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 4/4'lük yapıya sahiptir.

3.4. Köse Dağda Karım Var

KÖSE DAĞDA KARIM VAR

Yöresi : Sivas / İmranlı

Notaya Alan : Uğur KAYAPINAR

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

♩ = 100

KÖSE DAĞDA KARIM VAR

Kösedag'da karım var efkarım var zarım var.
Şu Sivas'ın içinde selvi boylu yarım var.
Kahve fincanı yarım canımın canı yârim,

Yar ben senin yoluna koymuşum canı yârim.
Gel halaya halaya başımı sokma belaya,
Bize Sivaslı derler yakışırız halaya.

Kösedag'da kar benim urba giydim dar benim,
Şu Sivas'ın içinde kara gözlü yar benim.
Kahve fincanı yarım canımın canı yârim,

Yar ben senin yoluna koymuşum canı yârim.
Gel halaya halaya başımı sokma belaya,
Bize Sivaslı derler yakışırız halaya.

KÖSE DAĞDA KARIM VAR

Kösedag' da karım var efkarım var zarım var.

Şu Sivas'ın içinde selvi boylu yarım var.

Kahve fincanı yarım canımın canı yârim,

Yar ben senin yoluna koymuşum canı yârim.

Gel halaya halaya başımı sokma belaya,

Bize Sivaslı derler yakışırız halaya.

Kösedag' da kar benim urba giydim dar benim,

Şu Sivas'ın içinde kara gözlü yar benim.

Kahve fincanı yarım canımın canı yârim,

Yar ben senin yoluna koymuşum canı yârim.

Gel halaya halaya başımı sokma belaya,

Bize Sivaslı derler yakışırız halaya.

Ölçü: 14'lü hece ölçünde yazılmış olup kafiye şeması düz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 4/4'lük yapıya sahiptir.

3.5. Kurban Kalem Kaşına

KURBAN KALEM KAŞINA

Yöresi : Sivas / İmranlı

Notaya Alan : Uğur KAYAPINAR

Kaynak Kişi : İsa KOÇ

♩ = 100

KURBAN KALEM KAŞINA

Kurban kalem kaşına ağzındaki dişine,
Sana gelen kurşuna ben varım güzelim ben varım.
Sevgin dağları deler koyun kuzuya meler aşkım ölürsen eğer,
Ben varım güzelim ben varım ben ben ben.

Canım kurban mertlere döndüm susuz otlara,
Alışkınum dertlere ben varım güzelim ben varım.
Sevgin dağları deler koyun kuzuya meler aşkım ölürsen eğer,
Ben varım güzelim ben varım ben ben ben.

Ömür kısa yaşam hoş sende yaşa güle coş,
Kurban olsun İsa KOÇ ben varım güzelim ben varım.
Sevgin dağları deler koyun kuzuya meler aşkım ölürsen eğer,
Ben varım güzelim ben varım ben ben ben.

KURBAN KALEM KAŞINA

Kurban kalem kaşına ağzındaki dişine,
Sana gelen kurşuna ben varım güzelim ben varım.
Sevgin dağları deler koyun kuzuya meler aşkım ölümsen eğer,
Ben varım güzelim ben varım ben ben ben.

Canım kurban mertlere döndüm susuz otlara,
Alışkınım dertlere ben varım güzelim ben varım.
Sevgin dağları deler koyun kuzuya meler aşkım ölümsen eğer,
Ben varım güzelim ben varım ben ben ben.

Ömür kısa yaşam hoş sende yaşa güle coş,
Kurban olsun İsa KOÇ ben varım güzelim ben varım.
Sevgin dağları deler koyun kuzuya meler aşkım ölümsen eğer,
Ben varım güzelim ben varım ben ben ben.

Ölçü: Serbest ölçü biçiminde yazılmıştır.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 4/4'lük yapıya sahiptir.

3.6 Kurban Olam

KURBAN OLAM

Yöre: Sivas, İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 133

Saz - - - - -

Kur-ban o - lam o - - - ba - kı - şa - - - Kur-ban o - lam

o - - - ba - kı - şa - - - su-na ge - lin su - na ge - lin - - - Yü-re - ğim yak - tın - - - a - ta - şa - - -

su-na ge - lin su - na ge - lin saz - - - - - Yü-re - ğim yak - tın - - - a - ta - şa - - -

su-na ge - lin su - na ge - lin su-na ge - lin de - li - ya - rim saz

Kurban olam o bakışa
Suna gelin suna gelin.
Yüreğim yaktın ataşa
Suna gelin suna gelin
(deli yârim)

Bilirim aşkıtn bana
Bu devirde sevgi para,
Başlık veremedim sana
Suna gelin suna gelin
(deli yârim)

Merhameti yok ellerin
Dostu olmaz hastaların,
Yüzü soğuk fakirlerin
Suna gelin suna gelin

KURBAN OLAM

Kurban olam o bakışa suna gelin suna gelin.

Yüreğim yaktın ataşa suna gelin suna gelin. (deli yarım)

Bilirim aşkıttın bana bu devirde sevgi para,

Başlık veremedim sana suna gelin suna gelin.(deli yarım)

Merhameti yok ellerin dostu olmaz hastaların,

Yüzü soğuk fakirlerin suna gelin suna gelin.(deli yarım)

Serbest ölçü biçiminde yazılmıştır.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Hüseyni" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi mi, seyrin karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 10/8'lik yapıya sahiptir.

3.7. Sivas Destanı

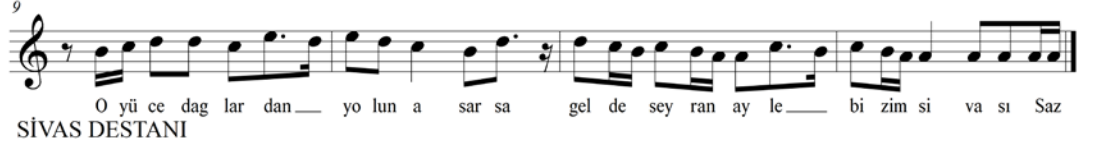
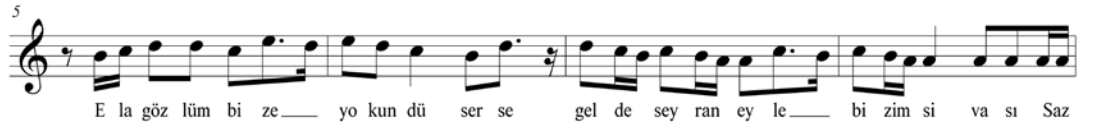
SİVAS DESTANI

Yöresi : Sivas / İmranlı

Notaya Alan : Uğur KAYAPINAR

Kaynak Kişi : İsa KOÇ

♩ = 90

Ela gözlüm bize yolun düşerse,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.
O yüce dağlardan yolun aşarsa,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Yıldız Dağlarından Seyfebeli'nden,
Yaman ozan çıkar Sivas elinden,
Baba Veysel yurdu Sivrialan'dan,
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Eksik olmaz Köseadağ'ın dumanı,
Coşar Kızılırmak vermez amanı,
Kuzular meleşir yayla zamanı,
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Orada kongre kurmuştu Ata'm,
Oradan kurtarıldı bu şirin vatan.
Orda doğdu Ahmet Ayık ehl-iman,
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Sorarsan aslımı acep nereli?
Köyüm Karaboğaz anam Zaralı.
Muzaffer Sarısözende oralı,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Meşhur olur şu Gürün'ün elma'sı,
Baraj oldu Suşehri' nin ovası,
Dile destan Eğriçimen yaylası ,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Gemerek le Hafik'ten hiç geçtin mi?
Paşa pınarından su içtin mi?
Yeşil Doğanşar'da ekin biçtin mi?
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Zara derler Köse dağ'ın eteği,
Divriği'dir aşıkların otağı,
Dünyada ün yapmış Kangal köpeği,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Ciğirim dağlıyor Veysel'in sazı,
Hele şiiirleri hele avazı,
Orda yatıyor Abdulvahabi Gazi,
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Turnaya benzerdi Halil'in sesi,
Köseadağ'ı derdi onun türküstü,
Şükür çalışıyor cer atölyesi,
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Bize misafir ol hakkı seversen
Sana saz çalarım eğer dinlersen
Misafirperveriz hele bir görsen
Gelde seyran eyle bizim Sivas'ı.

Ozan İsa KOÇ'um günahkar kulum,
Sivas vilayetim İmranlı elim,
Ulu ozanlardan geçiyor yolum,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

SİVAS DESTANI

Ela gözlüm bize yolun düşerse,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.
O yüce dağlardan yolun aşarsa
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Yıldız Dağlarından Seyfebeli'nden,
Yaman ozan çıkar Sivas elinden,
Baba Veysel yurdu Sivrialan'dan,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Eksik olmaz Köseadağ'ın dumanı,
Coşar Kızılırmak vermez amanı,
Kuzular meleşir yayla zamanı,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Orada kongre kurmuştu Ata'm,
Oradan kurtarıldı bu şirin vatan.
Orda doğdu Ahmet Ayık ehl-iman,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Sorarsan aslımı acep nereli,
Köyüm Karaboğaz anam Zaralı.
Muzaffer Sarısözen de oralı,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Meşhur olur şu Gürün'ün elma'sı,
Baraj oldu Suşehri' nin ovası,
Dile destan Eğriçimenyaylası ,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Gemerek le Hafik' ten hiç geçtin mi?
Paşa pınarından su içtin mi?
Yeşil Doğanşar'da ekin biçtin mi?
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Zara derler Köseadağ'ın eteği,
Divriği'dir âşıkların otağı,
Dünyada ün yapmış Kangal köpeği,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Ciğirim dağlıyor Veysel'in sazı,
Hele şiipleri hele avazı,
Orda yatıyor Abdolvahabi Gazi,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Turnaya benzerdi Halil'in sesi,
Köseadağ'ı derdi onun türküsü,
Şükür çalışıyor cer atölyesi ,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı

Bize misafir ol hakkı seversen
Sana saz çalarım eğer dinlersen
Misafirperveriz hele bir görsen
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Ozan İsa KOÇ'um günahkâr kulum,
Sivas vilayetim İmranlı elim,
Ulu ozanlardan geçiyor yolum,
Gel de seyran eyle bizim Sivas'ı.

Ölçü: 11'li hece ölçü olarak yazılmış olup düz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır. Bu eser, Türk halk müziğinde “Uşşak” makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyran karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 7/8'lik yapıya sahiptir.

SİVAS DESTANI HİKÂYESİ:

Ozan İsa KOÇ albümünün adı olan Sivas destanı türküsünün sonunda 20 yılda bitirilmiş bir eser olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca eseri beğenen, beğenmeyen herkese güzel dileklerini ileten İsa KOÇ ne kadar güzel gönüllü ve hoşgörülü olduğunu tüm dinleyenlerine ifade etmiştir.

Mevlana Hz.'ni her yıl ziyarete gittiğini belirten ozanımız Mevlana'yı anma derneğinin düzenlediği bir etkinlikte Sivas'a özgü bir türküsü var mı? Diye sorulur. Ozanımız orada bu türküyü söyler ve kendine ait olup olmadığı sorulur. Ardından akşam bir kıta daha ekleme yapan İsa KOÇ bu türküsüyle Mevlana anma derneğinin düzenlediği etkinlikleri kapsamında altın madalya aldığını belirtir. Ozanımız bu türküsüyle Âşık Veysel'den sonra Sivas'ı en güzel şekilde temsil eden ozan seçilmiştir.

3.8. Anam Yok ki

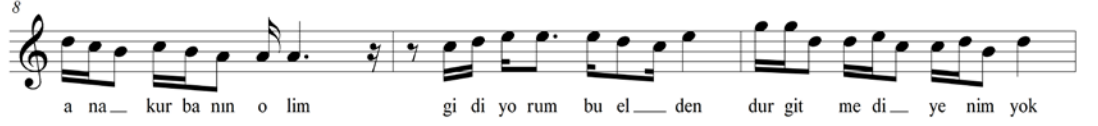
ANAM YOKKI

Yöresi: Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 60

ANAM YOKKI

Gurbetin yüzü soğuk,
Ayrılık içimde ok,
Ana kurbanın olim.

Gidiyorum bu elden,
Dur gitme diyenim yok,
Ana kurbanın olim.

Anam yok ki ağlasın
Bacım yok ki sızlasın
Kimler yolun gözlesin
Ana kurbanın olim.

Gurbet yolun bağlansın
Ayrılıklar olmasın
Ana kurbanın olim

Gurban olayım gelin
Sen dur İsa ağlasın
Ana kurbanın olim

ANAM YOKKİ

Gurbetin yüzü soğuk,

Ayrılık içimde ok,

Ana kurbanın olim.

Gidiyorum bu elden,

Dur gitme diyenim yok,

Ana kurbanın olim.

Anam yok ki ağlasın,

Bacım yok ki sızlasın,

Kimler yolum yolum gözlesin,

Ana kurbanın olim.

Gurbet yolun bağlansın,

Ayrılıklar olmasın,

Ana kurbanın olim.

Gurban olayım gelin,

Sen dur İsa ağlasın,

Ana kurbanın olim.

Ölçü: 7'li hece ölçü olarak yazılmış olup düz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi mi, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest olmayan) 4/4'lük yapıya sahiptir.

3.9. Anasına Hasret

ANASINA HASRET

Yöresi: Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 60

Saz

4 A na sı na has ret__ bir__ be bek

7 gi bi__ öz le dim sev di gim öz__ le rim se__ ni Saz__ Bir

10 ve da de me den ter__ ket tin be ni__ öz le dim be be__ gim öz le rim se ni Saz__

13 Bir ve da de me den__ ter__ ket tin be ni__ öz le dim be be gim öz le rim se ni__

ANASINA HASRET

Anasına hasret bir bebe gibi,
Özledim sevdiğim özlerim seni,
Bir veda demeden terk ettin beni,
Özledim sevdiğim özlerim seni.

Bülbülün arzusu gonca gül gibi
Yolcusu kesilen ıssız yol gibi
Yağmuru bekleyen kuru dal gibi
Özledim bebeğim özlerim seni

Veririm canımı senin uğruna
Zarar getir imiyim bir teline
Bu koç kurban olsun senin yoluna
Özledim bebeğim özlerim seni

ANASINA HASRET

Anasına hasret bir bebe gibi,
Özledim sevdiğim özlerim seni,
Bir veda demeden terk ettin beni,
Özledim sevdiğim özlerim seni.

Bülbülün arzusu gonca gül gibi,
Yolcusu kesilen ıssız yol gibi,
Yağmuru bekleyen kuru dal gibi,
Özledim bebeğim özlerim seni.

Veririm canımı senin uğruna,
Zarar getir imiyim bir teline,
Bu koç kurban olsun senin yoluna,
Özledim bebeğim özlerim seni.

Ölçü: 11’li hece ölçüsü türünde yazılmış olup düz kafiye şemasına sahiptir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ’a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde “Uşşak” makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

3.10. Dost Elinden

DOST ELİNDEN

Yöre Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 80

Saz _____

5 Ah dost e lin den _____ bir ___ kus _____ kon ___ du ba gı ma ___

9 bel ki yu va ___ ya par _____ de dim da lı ma _____ Saz _____

14 Ah dost e lin den _____ bir ___ kus _____ kon ___ du ba gı ma ___ bel ki yu va ___ ya par

18 de dim da lı ma _____

DOST ELİNDEN

Ah dost elinden bir kuş konu bağma,
Belki yuva yapar dedim dalıma,
Ah acımadı gitti garip halıma,
Vuran gitti sende vur git sevdiğim.

Ah kesileydi ellerim ne dedim küstün
Ne ettim neyledim selamı kestün
Ah bir sam yeli gibi bağma estin
Eğdin dallarımı kır git sevdiğim

Ah Ozan İsa KOÇ'um kırmam dostumu
İstersen silim at unut ismimi
Ah istersen koynunda yatır resmimi
İstersen yüzüme vur git sevdiğim

DOST ELİNDEN

Ah dost elinden bir kuş konu bağma,
Belki yuva yapar dedim dalıma,
Ah acımadı gitti garip halıma,
Vuran gitti sende vur git sevdiğim.

Ah kesileydi ellerim ne dedim küstün,
Ne ettim neyledim selamı kestin,
Ah bir sam yeli gibi bağma estin,
Eğdin dallarımı kır git sevdiğim.

Ah Ozan İsa KOÇ'um kırmam dostumu,
İstersen silim at unut ismimi,
Ah istersen koynunda yatır resmimi,
İstersen yüzüme vur git sevdiğim.

Ölçü: Serbest ölçü türünde yazılmıştır. Kafiye şeması ise düz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri İnici-Çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

3.11. Dünya Seni

DÜNYA SENİ

Yöresi Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 100

Saz _____

7

13
_____ Dün ya se ni kı yım _____ kı yım kı y

19
ma lı _____ Saz _____ İ yi le ri bir ke _____ na ra _____ koy

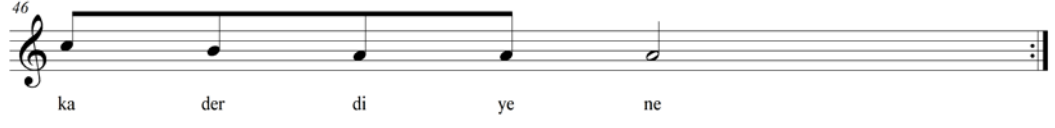
24
ma lı _____ Saz _____ Boz gun cu lar sı ze _____ zin cir vur

29
ma lı _____ Ya zık a nam ya zık _____ oy oy _____ oy oy _____ oy oy oy oy

35
ka der di ye ne Saz _____ Vur gun cu lar sı ze _____ zin cir vur ma lı _____

41
ya zık a nam ya zı _____ oy oy _____ oy oy _____ oy oy oy oy

2

DÜNYA SENİ

Dünya seni kıyım kıyım kıymalı,
İyileri bir kenara koymalı,
Bozguncular size zincir vurmalı,
Yazık anam yazık oy oy kader diyene.

Nerde yiğit görsem zincir vurulmuş
Nerde güzel görsem sararmış solmuş
Koca dünya haksızlara yurt olmuş
Yazık anam yazık oy oy boyun eğene

Ozan İsa KOÇ'um halkın dilidir
Bazı akıllı bazı delidir
Benim yolum Mevlana'nın yoludur
Yazık anam yazık oy oy yanlış görene

DÜNYA SENİ

Dünya seni kıyım kıyım kıymalı,
İyileri bir kenara koymalı,
Bozguncular size zincir vurmalı,
Yazık anam yazık oy oy kader diyene.

Nerde yiğit görsem zincir vurulmuş,
Nerde güzel görsem sararmış solmuş,
Koca dünya haksızlara yurt olmuş,
Yazık anam yazık oy oy boyun eğene.

Ozan İsa KOÇ'um halkın dilidir ,
Bazı akıllı bazı delidir,
Benim yolum Mevlana'nın yoludur ,
Yazık anam yazık oy oy yanlış görene.

Ölçü: 11'li hece ölçüsü olup düz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Hüseyni" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi mi, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

3.12. Gene Bahar Geldi

GENE BAHAR GELDİ

Yöresi : Sivas / İmranlı
Kaynak Kişi : İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 60

Saz

5 Ge ne ba har gel di kö yüm se nel di

8 ge lin kız lar yay la la ra yö nel di dag lar tas lar çi çek

11 le re be len di gön lüm sen nin le sad o lu yor kö yüm

GENE BAHAR GELDİ

Gene bahar geldi köyüm şenlendi,
Gelin kızlar yaylalara yöneldi,
Dağlar taşlar çiçeklere belendi,
Gönlüm seninle şad oluyor köyüm.

Gurbet yaktı çiğirim başımı
Öyle özledimki ayran aşımı
Bin altına vermem bir tek taşımı
Gönlüm seninle şad oluyor köyüm

Çoban kaval çalar dağlar seslenir
Tabiatın güzelliğiyle süslenir
İsa KOÇ'um gurbet elde yaslanır
Gönlüm seninle şad oluyor köyüm

GENE BAHAR GELDİ

Gene bahar geldi köyüm şenlendi,
Gelin kızlar yaylalara yöneldi,
Dağlar taşlar çiçeklere belendi,
Gönlüm seninle şad oluyor köyüm.

Gurbet yaktı ciğerimin başını,
Öyle özledim ki ayran aşını,
Bin altına vermem bir tek taşını,
Gönlüm seninle şad oluyor köyüm.

Çoban kaval çalar dağlar seslenir,
Tabiatın güzelliğiyle süslenir,
İsa KOÇ'um gurbet elde yaslanır,
Gönlüm seninle şad oluyor köyüm.

Ölçü: 11'li hece ölçüsü olup düz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

3.13. Ne Umutla Gelmiş İdim

NE UMUTLA GELMİŞTİM

Yöresi: Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi : İsa KOÇ

Notaya alan : Uğur KAYAPINAR

♩ = 75

Saz

5

9

Ne u mut la gel mis i dim dün ya

13

Saz Ha yat sen den um du gu mu bul ma dım Saz

17

Ça lıs tım çırpın dı gım git ti ha va ya

20

ha yat sen den um du gu mu bul ma dım Saz her za man ağ la dım bir gün

23

gül me dım saz

NE UMUTLA GELMİŞ İDİM

Ne umutla gelmiş idim dünyaya,
Hayat senden umduğumu bulmadım.
Çalıştım çırpındım gitti havaya,
Hayat senden umduğumu bulmadım.
Her zaman ağladım bir gün gülmedim

Çeşmeler yaptırdım suyu akmadı
Çok yuva yaptım da cüçük çıkmadı
Kör talih yüzüme bakmadı
Hayat senden umduğumu bulmadım
Her zaman ağladım bir gün gülmedim

Ozan İsa KOÇ'um emrine şükür
Çok haksızlık gördüm eyledim sabır
Allah'a sığınan olurmu mağdur
Yaradandan başka yar bulamadım oy oy
Yaradandan başka dost bulamadım

NE UMUTLA GELMİŞ İDİM

Ne umutla gelmiş idim dünyaya,
Hayat senden umduğumu bulmadım.
Çalıştım çırpındım gitti havaya,
Hayat senden umduğumu bulmadım.
Her zaman ağladım bir gün gülmedim.

Çeşmeler yaptırıp suyu akmadı,
Çok yuva yaptım da cücük çıkmadı,
Kör talih yüzüme doğru bakmadı,
Hayat senden umduğumu bulmadım.
Her zaman ağladım bir gün gülmedim.

Ozan İsa KOÇ' um emrine şükür,
Çok haksızlık gördüm eyledim sabır,
Allaha sığına olur mu mağdur,
Yaradan da başka yar bulamadım.
Yaradan'dan başka dost bulamadım.

Ölçü: 11'li hece ölçüsü şeklinde yazılmıştır.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Türk halk müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi re, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

3.14. Şu Sivas'tan Çıktım

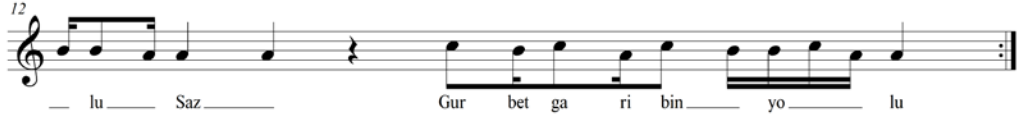
ŞU SİVAS'TAN ÇIKTIM

Yöresi: Sivas / İmranlı

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

♩ = 60

ŞU SİVASTAN ÇIKTIM

Şu Sivas'tan çıktım geriye baktım,
Gözlerim dolu dolu.
Yaşım küçüktü bir türkü yazdım,
Gözlerim dolu dolu gurbet garibin yolu.

Çekmekle bitmiyor gurbetin derdi
Gözlerim dolu dolu
Felek ayrılığı gardaş bizemi verdi
Gözlerim dolu dolu gurbet garibin yolu

Başka eser bizim elin havası
Gözlerim dolu dolu
İsa KOÇ'un yoktur yurdu yuvası
Gözlerim dolu dolu gurbet garibin yolu

ŞU SİVASTAN ÇIKTIM

Şu Sivas'tan çıktım geriye baktım,
Gözlerim dolu dolu.
Yaşım küçüktü bir türkü yazdım,
Gözlerim dolu dolu gurbet garibin yolu.

Çekmekle bitmiyor gurbetin derdi,
Gözlerim dolu dolu.
Felek ayrılığı gardaş bize mi verdi,
Gözlerim dolu dolu gurbet garibin yolu.

Başka eser bizim elin havası,
Gözlerim dolu dolu.
İsa KOÇ'un yoktur yurdu yuvası,
Gözlerim dolu dolu gurbet garibin yolu.

Ölçü: Serbest ölçü türünde yazılmış olup kafiye şeması çapraz kafiye şeklindedir.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Geleneksel Türk Sanat Müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi mi, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

3.15. Yüksek Kayalarda

YÜKSEK KAYALARDA

Yöresi: Sivas / İmranlı

Kaynak Kişi: İsa KOÇ

Notaya Alan: Uğur KAYAPINAR

♩ = 60

Saz

5

9

13

da sa hin yu va sı sa hin yu va sı Yi tir mis yav ru su

ol mus de li si dag lar ka ra lı yü rek ya ra lı Saz

YÜKSEK KAYALARDA

Yüksek kayalarda şahin yuvası,
Yitirmiş yavrusun olmuş delisi,
Dağlar karalı yürek yaralı,
Yitirmiş yavrusun olmuş,
Dağlar karalı açman yaramı

Benim gözüm yoktur dünya malında parada pulda
Benim davam dostum insan davası
Dağlar kışımış dünya boşumuş
Benim sevgim insan sevgisi
Dağlar kışımış ömür boşumuş

Yüksek kayalarda şahin sesi var şahin sesi var
Yitirdim o yarı bende yası var
Dağlar karalı açman yaramı
Yitirdim o yarı bende yası var
Dağlar kışımış dünya boşumuş

Bana derler niye böyle ağlarsın böyle ağlarsın
Bu senede dertlerin bende hası var
Dağlar karalı yürek yaralı
Bu senede dertlerin bende hası har
Dağlar kışımış ömür boşumuş

YÜKSEK KAYALARDA

Yüksek kayalarda şahin yuvası,
Yitirmiş yavrusun olmuş delisi,
Dağlar karalı yürek yaralı,
Yitirmiş yavrusun olmuş,
Dağlar karalı açman yaramı

Benim gözüm yoktur dünya malında parada pulda,
Benim davam dostum insan davası,
Dağar kışımış dünya boşumuş,
Benim sevgim dostum insan sevgisi,
Dağlar kışımış ömür boşumuş.

Yüksek kayalarda şahin sesi var,
Yitirdim o yari bende yası var,
Dağlar karalı açman yaramı,
Yitirdim o yari bende yası var,
Dağlar kışımış dünya boşumuş.

Bana derler niye böyle ağlarsın,
Bu senede dertlerin bende hası var,
Dağlar karalı yürek yaralı,
Bu senede dertlerin bende hası var,
Dağlar kışımış ömür boşumuş.

Ölçü: Serbest ölçü türünde yazılmıştır.

Sivas İmranlı yöresine ait bu eserin sözü ve müziği İsa KOÇ'a aittir. Eser, bu çalışma esnasında notaya alınmıştır.

Bu eser, Geleneksel Türk Halk Müziğinde "Uşşak" makamı dizisi ile ifade edilmektedir. Dizinin özelliklerine göre karar perdesi la, güçlü perdesi mi, seyrin karakteri inici-çıkıcı şeklindedir.

Ölçü sayısı: (serbest) yapıya sahiptir.

TÜRKÜNÜN HİKÂYESİ:

O dönemlerde köyden köye giderken (UzunteMur köyüne) oradaki yüksek bir kayalığa bakan ozanımız kayaların yukarısında bir şahin yuvası olduğunu görür. Yukarıda dönen şahinin yavrusu yolun kenarına düşerek ölmüştür. Bu duruma çok üzülen ozanımız türküsünü bu şekilde yazmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmanın konusu olan Ozan İsa KOÇ, ozanlık geleneğinde önemli bir yere sahip olan Sivas'ın yaşayan ozanlarından. Ozan İsa KOÇ'un türkülerini derlemekteki amaç kişinin eserlerini kayıt altına alarak gelecek kuşaklara doğru bir biçimde aktarmak ve kültürümüze katkı sağlamaktır.

4.1. Sonuç

Yapılan bu çalışmada folklor anlamında en önemli alanlardan olan Türk halk müziğinin yazılı kaynaklarından yararlanılarak yeni bir kaynak ortaya konulmuştur. Ayrıca eserlerin belgelendirilmesinde geleneğe bağlı kalınarak halk müzik severlerin beğenisine sunulmuştur.

4.2. Sonuçlar

- 1- Ozanın 15 adet türküsü derlenmiş ve notaya alınmıştır.
- 2- 15 türkünün 8'i kırık hava türkülerden oluşmaktadır.
- 3- 15 türküsün 7'i uzun hava türkülerden oluşmaktadır.
- 4- Ozanın tüm türkülerinde aşk, memleket, doğa, özlem, insan ve hayvan sevgisi üzerine konular işlenmiştir.
- 5- Türkülerinin 13 tanesi Uşşak makamında, 2 tanesi hüseyini makamında bestelenmiştir.
- 6- 5 türküsünde 4/4'lük ölçü kullanmıştır.
- 7- 2 türküsünde 7/8'lik ölçü kullanmıştır.
- 8- 1 türküsünde 10/8'lik ölçü kullanmıştır.

Sonuç olarak, Ozan İsa KOÇ'un Türk halk müziğine eserleriyle katkıda bulunarak ozanlık geleneğinin önemli temsilcilerinden olduğu görülmüştür.

4.3. Öneriler

- 1- İmranlı ilçesi'nde, Sivas ilinde, Türkiye'de ve Dünyadaki Türk devletlerinde kayıt altına alınmamış türkülerin kayıt altına alınması adına çalışmalar yapılmalıdır.

- 2- Ozanın yeni eserleri olursa derlenip notaya alınması yararlı olacaktır.
- 3- Ozan Milli Eğitim Bakanlığındaki ve üniversitedeki öğrenciler için Türk halk müziği hakkında bilgilendirme amaçlı davet edilebilir.

KAYNAKÇA

- Aksu, Cahit (2011). “Folklorumuzda Türkü Derlemeciliği”, *Milli Folklor Dergisi*, sayı:41, s: 66-68
- Artun, Erman (2003). “Osmaniye ve Çukurova’da Âşıklık Geleneği” *Osmaniye Folkloru ve Halk Kültürü Sempozyumu*.
- Artun, Erman (2008). *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Ateş, Mehmet (2008). *TRT Repertuarındaki Şarkıyla Yöresine Ait Türkülerin İncelenmesi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Avşar, Muhammed (2010). *Tokatlı Âşık Selmani’nin Âşıklık Geleneğindeki Yeri*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Aydın, Şahin (2018). *Sivashlı Ozan Hasan ERDOĞAN’IN Ozanlık Geleneğindeki Önemi ve 13 Eserinin Derlenmesi*, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Azar, Birol (2007). “Sözlü Kültür Geleneği Açısından Türk Saz Şiiri”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 17, Sayı: 2 Sayfa:119-133.
- Eroğlu, Furkan Balategin (2014). *Söz ve Müzik Açısından Türkü*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kaya, Doğan (1998). *Sivas’ta Âşıklık Geleneği ve Âşık Ruhsâti*, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, İkinci Baskı.
- Kuzuzcu, Kaya (1997). *Türk Âşık ve Ozanlık Geleneğindeki Makamlar ile Türk Tasavvuf Musikisindeki Makamların Ortak Olanları ve Kullanıldıkları Alanlar*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Oğuz ve Ekici (2000). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, İstanbul: Grafiker Yayınları.

Özmen, Mehmet (2010). *Ağızlardan söz derleme çalışmaları ve derlemelerle ilgili sorunlar*, Türk Dili Üzerine Makaleler, Ankara: Akçağ Yayınları.

Şengül, Cengiz (2007). *Kültürün Yaygınlaşmasında Müziğin Yeri ve Önemi*, Erzurum: Mega Ofset Matbaacılık.

TDK, (2012). *İmla kılavuzu*, Ankara: TDK yayınları.

Terzioğlu, Ahmet Mutlu (2015). *Ağrı Yöresinde Kayıt Altına Alınmamış Türkülerin Derlenerek Eğitim Müziği Açısından İncelenmesi*, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Tüfekçi, Nida (1984). “Türk Halk Müziği”, *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, XLVII*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Yılmaz, Buğra (2013). *Âşık Eseri’den Türkü Derlemesi*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

http1 (2019) <http://www.trtnotaarsivi.com/thm.php>, internet sitesinden 16.06.2019 tarihinde alınmıştır

http2 (2019),<http://www.serenti.org/halkevleri-neden-acildi-nasil-kapatildi/>). internet sitesinden 16.06.2019 tarihinde alınmıştır

EKLER

İkinci altın saz yarışması 2.'lik ödülü

Geleneksel Türkiye Âşıklar bayramının 12. Yılı dönümü törenlerinde türkü dalında
aldığı Yunus Emre ödülü

Kazakistan da düzenlenen “TÜRKSOY” etkinliğinde Ülkemizi mükemmel bir şekilde temsil edip almış olduğu ödül

Çalışmalarımız sonrası kurumumuzdan bir resim

Derleme ve notaya alma çalışmaları esnasında Ozan İsa KOÇ ve eşi Fikriye Hanımla çekilmiş fotoğrafları

Ozan İsa Koç'un "Sivas Destanı" adlı albümünün resmi

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Uğur KAYAPINAR

Uyruğu: TC

Doğum Tarihi ve Yeri: 21.08.1991, Gürün/Sivas

e-posta: ugurkayapinar_gop@hotmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Yılı
Lisans	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı	2012
Yüksek Lisans	Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı	2019

İŞ TECRÜBESİ

Tarih	Kurum	Görev
2012	Milli Eğitim Bakanlığı	(Müzik Öğretmeni) Müdür